

AGHAGH UNIVERSITY OF SCIENCE
AND TECHNOLOGY

Nazwa modułu zajęć: Obraz powielony - grafika i fotografia w komunikacji wizualnej

Rok akademicki: 2019/2020 Kod: HKLT-2-205-KW-s Punkty ECTS: 4

Wydział: Humanistyczny

Kierunek: Kulturoznawstwo Specjalność: Komunikacja wizualna i projektowanie graficzne

Poziom studiów: Studia II stopnia Forma studiów: Stacjonarne

Język wykładowy: Polski Profil: Ogólnoakademicki (A) Semestr: 2

Strona www: —

Prowadzący moduł: dr Olszewska Anna (aolsz@agh.edu.pl)

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla modułu zajęć

Celem zajęć jest rozpoznanie natury komunikacji wizualnej rozwijanej przy użyciu mechanicznie powielanych kopii. Konwersatorium przeznaczone jest na zapoznanie się z historią grafiki, począwszy od jej pojawienia się w kulturze europejskiej w wieku XIV, po II połowę XX stulecia.

Opis efektów uczenia się dla modułu zajęć

Kod MEU	Student, który zaliczył moduł zajęć zna i rozumie/potrafi/jest gotów do	Powiązania z KEU	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w ramach poszczególnych form zajęć i dla całego modułu zajęć
Wiedza: zna i rozumie			
M_W001	Zna zaawansowaną terminologię związaną z badaniami nad komunikacją wizualną w zakresie technik graficznych oraz informatyki społecznej	KLT2A_W03	Aktywność na zajęciach, Studium przypadków, Projekt
M_W002	Zna specyfikę technologii druku wypukłego, metod powielenia obrazu wklęsłymi technikami graficznymi, technologię cyfrowego powielania obrazu.	KLT2A_W21, KLT2A_W24	Studium przypadków, Aktywność na zajęciach
M_W003	Zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji dzieł graficznych. Potrafi badać interakcję pomiędzy interfejsem aplikacji a ich użytkownikami.	KLT2A_W07	Egzamin, Studium przypadków, Projekt, Aktywność na zajęciach
Umiejętności: potrafi			

M_U001	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje ze źródeł drukowanych i elektronicznych, na poziomie zaawansowanym.	KLT2A_U01	Studium przypadków , Aktywność na zajęciach, Projekt
M_U002	Potrafi dokonać zaawansowanej analizy zgromadzonego materiału badawczego z wykorzystaniem odpowiednich technik analizy materiału graficznego.	KLT2A_U11	Egzamin, Aktywność na zajęciach, Studium przypadków
M_U003	Weryfikuje uogólnienia co do natury przekazu wizualnego w świetle dostępnych świadectw empirycznych na poziomie rozszerzonym.	KLT2A_U22	Egzamin, Studium przypadków , Aktywność na zajęciach, Projekt
Kompetencje społeczne: jest gotów do			
M_K001	Samodzielnie podejmuje i inicjuje działania badawcze nad przekazem wizualnym, potrafi ułatwić osobom trzecim dostęp do źródeł (kolekcje grafiki).	KLT2A_K05	Aktywność na zajęciach, Studium przypadków
M_K002	W czasie wykonywania projektu oraz studium przypadku efektywnie organizuje własną pracę, potrafi w stopniu zaawansowanym krytycznie ocenić jej postępy .	KLT2A_K06	Studium przypadków , Wykonanie projektu

Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć

Suma	Forma zajęć dydaktycznych										
	Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Ćwiczenia laboratoryjne	Ćwiczenia projektowe	Konwersatorium	Zajęcia seminaryjne	Zajęcia praktyczne	Zajęcia terenowe	Zajęcia warsztatowe	Prace kontrolne i przejściowe	Lektorat
30	0	0	0	0	30	0	0	0	0	0	0

Matryca kierunkowych efektów uczenia się w odniesieniu do form zajęć i sposobu zaliczenia, które pozwalają na ich uzyskanie

Kod MEU	Student, który zaliczył moduł zajęć zna i rozumie/potrafi/jest gotów do	Forma zajęć dydaktycznych										
		Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Ćwiczenia laboratoryjne	Ćwiczenia projektowe	Konwersatorium	Zajęcia seminaryjne	Zajęcia praktyczne	Zajęcia terenowe	Zajęcia warsztatowe	Prace kontrolne i przejściowe	Lektorat
Wiedza: zna i rozumie												

M_W001	Zna zaawansowaną terminologię związaną z badaniami nad komunikacją wizualną w zakresie technik graficznych oraz informatyki społecznej	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-
M_W002	Zna specyfikę technologii druku wypukłego, metod powielenia obrazu wklęsłymi technikami graficznymi, technologię cyfrowego powielania obrazu.	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-
M_W003	Zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji dzieł graficznych. Potrafi badać interakcję pomiędzy interfejsem aplikacji a ich użytkownikami.	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-
Umiejętności: potrafi												
M_U001	Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje ze źródeł drukowanych i elektronicznych, na poziomie zaawansowanym.	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-
M_U002	Potrafi dokonać zaawansowanej analizy zgromadzonego materiału badawczego z wykorzystaniem odpowiednich technik analizy materiału graficznego.	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-
M_U003	Weryfikuje uogólnienia co do natury przekazu wizualnego w świetle dostępnych świadectw empirycznych na poziomie rozszerzonym.	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-
Kompetencje społeczne: jest gotów do												
M_K001	Samodzielnie podejmuje i inicjuje działania badawcze nad przekazem wizualnym, potrafi ułatwić osobom trzecim dostęp do źródeł (kolekcje grafiki).	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-
M_K002	W czasie wykonywania projektu oraz studium przypadku efektywnie organizuje własną pracę, potrafi w stopniu zaawansowanym krytycznie ocenić jej postępy .	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Udział w zajęciach dydaktycznych/praktyka	30 godz
Przygotowanie do zajęć	28 godz
przygotowanie projektu, prezentacji, pracy pisemnej, sprawozdania	12 godz
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć	28 godz
Dodatkowe godziny kontaktowe	4 godz
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	102 godz
Punkty ECTS za moduł	4 ECTS

Pozostałe informacje

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć (szczegółowy program wykładów i pozostałych zajęć)

Konwersatorium

historia grafiki

Celem zajęć jest rozpoznanie natury komunikacji wizualnej rozwijanej przy użyciu mechanicznie powielanych kopii. Konwersatorium przeznaczone jest na zapoznanie się z historią grafiki, począwszy od jej pojawienia się w kulturze europejskiej w wieku XIV, po II połowę XX stulecia. W ujęciu historycznym omówiona zostanie specyfika poszczególnych technik graficznych oraz sposoby wykorzystania obrazów stworzonych przy ich użyciu. Pokróćce zademonstrowane zostaną podstawowe metody opisu i atrybucji odbitek. Pozwoli to słuchaczom zweryfikować uogólnienia, co do formy oraz kulturowego znaczenia grafiki.

PROGRAM ZAJĘĆ:

I – techniki graficzne

Historia wybranych metod tworzenia obrazu: drzeworyt, miedzioryt, akwaforta, mezzotinta, akwatinta, litografia, fotografia, sitodruk, obraz cyfrowy

II – organizacja produkcji grafiki

Ośrodki, wysokości nakładów, metody kopiowania wzorów podział pracy w warsztacie (przykłady warsztatów Marcantonio Raimondiego i Hieronima Cocka, atelier fotograficzne przełomu XIX i XX w, współczesna pracownia RTG i biuro projektowe)

III, IV – podstawy identyfikacji odbitek graficznych [część zajęć przeprowadzona zostanie w Gabinecie Rycin PAU w Krakowie]

- metody opisu, datowania i atrybucji prac graficznych, znaczenie skrótów służących do identyfikacji rycin (inc. pinx. exc. i inne)

- standardy sporządzania dokumentacji prac graficznych (noty katalogowe, zaawansowane hasła w bazach danych) (przykłady: kolekcja Gabinetu Rycin PAU, Rijksmuseum, Biblioteki Brytyjskiej)

V, VI- historia grafiki [zajęcia przeprowadzone w Gabinecie Rycin PAU w Krakowie, prezentacja oryginalnych odbitek]

początki stosowania technik graficznych w Europie (XIV, XV w.), grafika nowożytna: ośrodki produkcji, mistrzowie grafiki, ich znaczenie dla rozwoju medium (Martin Schongauer, Albrecht Dürer, Rembrandt van Rijn, William Hogarth, Honoré Daumier),

rewolucja wizualna wieku XIX, grafika wieku XX w kontekście technologii cyfrowych.
VII – funkcjonowanie obrazów graficznych
- znaczenie grafiki dla rozwoju innych obszarów ikonosfery (wzornictwo przemysłowe, obrazowanie w nauce, sztuka)
- historia obecności obrazu powielonego w przestrzeni publicznej (esp. plakat i jego funkcje)
- grafika jako dokument życia społecznego (historia wprowadzania kart wizytowych, pocztówek, ulotek, logotypów)

Metody i techniki kształcenia:

Konwersatorium: Treści prezentowane na wykładzie są przekazywane w formie prezentacji multimedialnej w połączeniu z klasycznym wykładem tablicowym wzbogaconymi o pokazy odnoszące się do prezentowanych zagadnień.

Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest obecność na zajęciach, dopuszczalna absencja 2h. Zaliczenia poprawkowe odbywa się na tych samych warunkach co zaliczenie terminu pierwszego.

Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:

Konwersatorium:

- Obecność obowiązkowa: Tak
- Zasady udziału w zajęciach: Studenci uczestniczą w zajęciach poznając kolejne treści nauczania zgodnie z sylabusem przedmiotu. Studenci winni na bieżąco zadawać pytania i wyjaśniać wątpliwości.

Sposób obliczania oceny końcowej

WARUNKI ZALICZENIA konwersatorium:

- obecność na zajęciach (20%)
- prezentacja projektu (80 %)

projekt:

- zadanie będzie polegać na opracowaniu wskazanej odbitki graficznej (identyfikacji techniki, przybliżonego czasu powstania; ew. miejsca pochodzenia; odczytanie sygnatur i inskrypcji umieszczonych na odbitce)
- tematy projektów powinny zostać uzgodnione z prowadzącym
- opracowania powinny zostać przedstawione indywidualnie wraz z dokumentacją w formie rozbudowanej noty katalogowej, uwzględniającej standardowy opis fizyczny przedłożonej grafiki; notę bibliograficzną oraz komentarz autorów dotyczący funkcji obiektu, jego znaczenia w kontekście historii rozwoju komunikacji wizualnej

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:

Samodzielne opracowanie i prezentacja wybranych zagadnień w trybie konsultacji.

Wymagania wstępne i dodatkowe, z uwzględnieniem sekwencyjności modułów

brak

Zalecana literatura i pomoce naukowe

Bóbr M., Krużel, K., Mistrzowie grafiki europejskiej od XV do XVIII wieku, Warszawa 2000

Krużel K. , *Wśród starych rycin. Wybrane zagadnienia opracowania formalnego dawnej grafiki*, Kraków 1999

Mayor, A. Hyatt, *Prints & People: A Social History of Printed Pictures*, New York 1972

Thompson W., *The Printed Image in the West: Woodcut*, [w:] Heilbrunn Timeline of Art History. New York: The Metropolitan Museum of Art, 2000-
http://www.metmuseum.org/toah/hd/wdct/hd_wdct.htm

PAUart

www.pauart.pl/

Białostocki J., *Tradycja i innowacja. Refleksje i syntezy ze świata sztuki. Cykl drugi*, Warszawa 1987

Białostocki J., *W pracowniach dawnych grafików*, Warszawa 1957

Castleman R., *Prints of the 20th Century. A History*, London 1997

Eisenstein, *Rewolucja Gutenberga*, przeł. H. Hollender, Warszawa, 2004

Encyklopedia wiedzy o książce, red. A. Birkenmajer, B. Kocowski, J. Trzynadłowski, Wrocław 1971

Gombrich, Ernst H , *The Visual Image*, [w:] David R Olson wyd.: *Media and Symbols: The Forms of Expression, Communication and Education*. Chicago, IL , s. 255-8 [przedruk z *Scientific American* 227 (September 1971), s.82-96

H. Szwejkowska, *Książka drukowana XV-XVIII wieku. Zarys historyczny*, wyd. 2 przejr. i uzup., Wrocław-Warszawa 1975

Hind A. M., *A history of engraving and etching from the 15th century to the year 1914*, New York 1963

Kossowska I., *Narodziny polskiej grafiki artystycznej 1897-1917*, Kraków 2000

Macharska M., *Rola grafiki w twórczości Tomasza Dolabelli*, „*Folia Hi-storiae Atrium*”, t. 9, 1973

Olszewski A.M., *Pierwowzory graficzne późnogotyckiej sztuki małopolskiej*, Wrocław 1975

Praz M., *Studies in Seventeenth-Century Imagery*, Roma 1964

Dahl S. , *Dzieje książki*, przeł. E. Garbacik, T. Zapiór, H. Devechy, Wrocław 1965

Publikacje naukowe osób prowadzących zajęcia związane z tematyką modułu

Anna Olszewska

Wybrane opracowania materiałów źródłowych (grafika europejska):

Szkoła Niderlandzka XVI, XVII i XVIII w. Część VIII: Hooghe Romeyn de - Huys Frans, Katalog Gabinetu Rycin PAU w Bibliotece Naukowej PAU i PAN w Krakowi., Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 2013

Xawery Dunikowski, Anny Jesinowicz-Nguyen, Małgorzata Łojko, Tomasz Rogaliński, Alina Szapocznikow, Erwina Ziomkowska, [w:] *Praca kobiety nigdy się nie kończy / Woman's work is never done*, Anastazja Oleśkiewicz, Jessica Taylor-Kucia red., Kraków 2013

My i Oni: zawiła historia odmienności = Us and Them : an intricate history of otherness, [katalog oprac. Anna Olszewska]. Kraków : Międzynarodowe Centrum Kultury, 2011. Wystawa zorganizowana przez Międzynarodowe Centrum Kultury i Bibliotekę Naukową PAU i PAN w Krakowie w Galerii Międzynarodowego Centrum Kultury od 15 marca do 5 czerwca 2011, s. 45-248. (wersja pol. i ang.)

Rzeź niewiniątek, Męczeństwo św. Cecylii, Śmierć Ananiasza, Parnas, Grupa Laokoona, Triumf Galatei, Amor i Wenus trzymająca strzałę, Bitwa konnych i pieszych, Cesarz uwalniający niewolnika Androklesa, Muncjusz Scewola: opracowanie rycin, [w:] Ewa Katarzyna Świetlicka [red.], *Ceramika Rafaela. Majolika „istoriato” ze zbiorów polskich*, Warszawa 2010

Informacje dodatkowe

Brak